

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

**ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД І СОЦІАЛЬНО-
ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ:
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА**

Колективна монографія

Умань
Видавець «Сочінський М. М.»
2020

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол
засідання Вченої ради 2020 р.)*

Рецензенти:

Митник О.Я., доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології Національного педагогічного університету імені М.Драгоманова;

Рассказова О.І., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради;

Кучер Г.М., кандидат педагогічних наук, начальник Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради.

Науковий редактор: *Сафін О.Д.* – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Колектив авторів:

Бахмач Л., Вайнола Р., Балашова С., Головка Н., Кос О., Костюшко Г., Левицька Л., Міхеєва О., Неїжпапа Л., Соляник М., Жихорська О., Макеева О., Тимцуник Ю., Сі Цзечень, Сопівник І., Ясточкіна І., Тептюк Ю., Сафін О., Матрос О., Мірошніченко Н., Левченко Н., Калюженко А., Скочко М., Молоченко І., Чупіна К., Швець В., Песоцька Ю., Аністрова Л., Бездень В., Щубелка Н., Бровко Т., Вакуленко О., Вольчева Г., Козак Ю., Юрченко А., Кравченко О., Міщенко М., Хуртенко О., Коляда Н., Резніченко І., Філатова Ю., Щубелка Н., Албул І.

Психологічний супровід і соціально-педагогічна робота в закладі освіти: теорія та практика: колект. моногр. Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2020. 395 с.

Колективна монографія є результатом співпраці закладів вищої освіти, закладів повної загальної середньої освіти, закладів оздоровлення та відпочинку в теоретичному узагальненні та висвітленні практичного досвіду психологічного супроводу та соціально-педагогічного патронажу учасників освітнього процесу, а також підготовці відповідних фахівців. Монографія рубрикована за темами: «Професійна підготовка майбутніх фахівців соціономічних професій в умовах закладу вищої освіти», «Соціально-психологічна підтримка осіб з інвалідністю», «Інноваційні соціально-педагогічні технології в умовах оздоровлення та відпочинку».

Наукове видання буде корисним викладачам закладів вищої освіти, учителям, соціальним педагогам, психологам, соціальним працівникам, педагогам-організаторам, а також студентам, які здобувають фах зі спеціальностей «231 Соціальна робота», «232 Соціальне забезпечення», «053 Психологія», «011 Освітні педагогічні науки».

©Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, 2020

Зміст

Розділ I	ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНІМІЧНИХ ПРОФЕСІЙ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	6
	Бахмач Л. Значення самостійної роботи студентів у закладах вищої освіти	6
	Вайнола Р. Фактори створення сприятливого освітнього середовища закладу вищої освіти	12
	Балашова С., Головка Н. Метод проектів у науково-дослідній діяльності студентів у закладах вищої освіти	21
	Кос О. Особливості виховання у студентів гуманістичних цінностей	29
	Костюшко Г. Формування творчості здобувачів освіти на засадах українських народних традицій	38
	Левицька Л. Культура педагогічної взаємодії в системі професійно- етичних цінностей викладача вищої школи	43
	Міхеєва О. Профілактика булінгу в закладах освіти	56
	Неїжпапа Л. Підготовка соціальних педагогів до роботи з батьками здобувачів освіти	67
	Соляник М. Організаційно-методичне забезпечення підвищення ефективності технології соціально-педагогічної підтримки сімей у складних життєвих обставинах	75
	Жихорська О. Формування професійної компетентності навчально- допоміжного персоналу закладу вищої освіти в умовах інтеграції неформальної та інформальної освіти	90
	Макеєва О. Формування професійної культури майбутніх соціальних працівників під час фахової підготовки	102
	Тимцуник Ю. Підготовка майбутніх магістрів управління навчальними закладами до маркетингової діяльності	116
	Сі Цзечень Особливості застосування методу проектів у роботі закладів вищої освіти	129

	Сопівник І.	
	Актуалізація професійної підготовки майбутніх соціальних працівників до реабілітації екологічних біженців	139
	Ясточкіна І.	
	Гендерні аспекти консультування в соціально-педагогічній діяльності	147
	Тептюк Ю.	
	Розвиток стресостійкості соціальних працівників: від результатів експерименту до методичних рекомендацій	157
	Сафін О.	
	Інтервізія як засіб підготовки майбутнього психолога до консультативної роботи	166
Розділ II	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ	183
	Матрос О.	
	Історія розвитку інклюзивної освіти в Україні	183
	Мірошніченко Н.	
	Інтегроване навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами: проблеми, задачі, перспективи	208
	Левченко Н., Калюженко А.	
	Працевлаштування молоді з інвалідністю в Україні: законодавчий аспект	220
	Скочко М.	
	Історичні аспекти розвитку соціальної допомоги сільському населенню на українських землях	230
	Молоченко І.	
	Роль громадських організацій у наданні соціальних послуг людям з інвалідністю	242
	Чупіна К.	
	Соціально-психологічна реабілітація осіб з інвалідністю засобами інклюзивного туризму	250
	Швець В.	
	Мистецтво як засіб соціально-психологічної реабілітації	260
	Песоцька Ю.	
	Інклюзивна освіта: протидія булінгу	295
Розділ III	ІННОВАЦІЙНІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УМОВАХ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ	306
	Аністратова Л.	
	Особливості формування тимчасового дитячого колективу в	

умовах рекреації	306
Бездень В., Щубелка Н. Інклюзивний простір у сфері дитячого оздоровлення та відпочинку: із досвіду Державного підприємства «Український дитячий центр «Молода гвардія»	314
Бровко Т. Технологія ситуативного моделювання на уроках математики в тимчасовому колективі	323
Вакуленко О. Сучасні підходи до ресоціалізації неповнолітніх, які мають проблеми із законом	328
Вольчева Г., Козак Ю. Проектна діяльність як інноваційна технологія національно-патріотичного виховання серед дітей та молоді	338
Вольчева Г. Форум-театр як засіб формування конструктивної поведінки підлітка в конфліктній ситуації	347
Вольчева Г., Юрченко А. Навчально-практична рольова гра як метод підвищення рівня професійної майстерності педагога	354
Кравченко О., Міщенко М., Хуртенко О. Синдром емоційного вигорання в педагогів-організаторів та його психокорекція	358
Резніченко І. Формування професійної компетентності студентів педагогічних університетів як організаторів дитячого відпочинку в умовах табірної літа	368
Філатова Ю. Методи театральної педагогіки як засіб розвитку дитячої творчості в умовах дитячого закладу оздоровлення та відпочинку	375
Щубелка Н. Особливості педагогічної практики в умовах рекреації	382

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Аністратова Любомира	директорка табору «Зоряний» ДП УДЦ «Молода гвардія»
Балашова Світлана	кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри педагогіки, Київський Національний Університет імені Тараса Шевченка
Бахмач Людмила	кандидатка педагогічних наук, місто Краків, Польща
Бездень Василь	заслужений працівник освіти України заступник генерального директора з виховної роботи ДП УДЦ «Молода гвардія»
Бровко Тетяна	вчитель математики ЗОШ I-III ступенів ДП УДЦ «Молода гвардія»
Вайнола Ренате	докторка педагогічних наук, професорка кафедри «соціальної педагогіки», Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
Вакуленко Олена	кандидатка педагогічних наук, доцентка, Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
Вольчева Галина	методистка науково- методичного відділу ДП УДЦ «Молода гвардія»
Головко Наталія	кандидатка педагогічних наук, доцент, кафедра педагогіки, Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Жихорська Оксана	кандидатка педагогічних наук, методистка вищої категорії Науково-методичного центру організації навчального процесу Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Калюженко Аліна	Магістрантка факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
Козак Юлія	методистка науково- методичного відділу ДП УДЦ «Молода гвардія»
Кос Ольга	асистентка кафедри спеціальної освіти та

Костюшко Ганна	соціальної роботи факультету педагогічної освіти Національного університету ім. І. Франка кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри соціальної педагогіки; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Кравченко Оксана	Докторка педагогічних наук, професорка, професорка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, деканеса факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
Левицька Людмила	кандидатка педагогічних наук, доцентка Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Левченко Наталія	Кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
Макеєва Олена	методистка 1 категорії деканату факультету театрального мистецтва Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К Карпенка-Карого
Матрос Ольга	Кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
Мірошніченко Наталія	кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри соціальної педагогіки, Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова
Міхєєва Оксана	кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри соціальної педагогіки Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Міщенко Марина	Кандидатка психологічних наук, доцентка, доцентка кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
Молоченко Інна	Аспірантка Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
Неїжпапа Людмила	кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри соціальної педагогіки, Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманов
Песоцька Юлія	Магістрантка факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
Резніченко Ірина	кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
Сі Цзечень	аспірант Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
Скочко Максим	аспірант кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Соляник Марина	кандидатка педагогічних наук, старша викладачка кафедри соціальної педагогіки, Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
Сопівник Ірина	докторка педагогічних наук, доцентка, в.о. завідувача кафедри соціальної роботи та реабілітації Національного університету біоресурсів і природокористування України
Тептюк Юлія	аспірантка Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова

Тимцуник Юлія	методистка Сектору моніторингу якості освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Філатова Юлія	методистка І категорії науково-методичного відділу ДП УДЦ «Молода гвардія»
Хуртенко Оксана	кандидатка психологічних наук, доцентка, доцентка кафедри теорії і методики фізичного виховання, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Чупіна Катерина	Аспірантка кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
Швець Влада	«Клініка дружньої до молоді» Уманської міської дитячої поліклініки
Щубелка Наталія	кандидатка філософських наук, доцентка, завідувач науково-методичного відділу ДП УДЦ «Молода гвардія»
Юрченко Андрій	методист науково- методичного відділу ДП УДЦ «Молода гвардія»
Ясточкіна Ірина	кандидатка психологічних наук, доцентка Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова

Наукове видання

**ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ТА СОЦІАЛЬНО-
ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ:
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА**

КОЛЕКТИВНА МОНОГРАФІЯ

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 30.06.2020 р. Формат 60х84/16.

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 18,76

Тираж 300 прим. Замовлення № 642

Видавець і виготівник «Сочінський М. М.»

20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19, вул. Садова, 2

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2521 від 08.06.2006.

тел. (04744) 4-64-88, 3-51-33, (067) 104-64-88

vizavi-print.jimdo.com

e-mail: vizavi008@gmail.com

vizavisadova@gmail.com